

Pro Nostris

nr. 527 - februari 2023

(uitsluitend bestemd voor montfortanen en geadresseerden)

redactie en administratie:

Vroenhof 87

6301 KE Valkenburg a/d Geul

tel. 043 - 206 50 02

provinciaal@montfortanen.nl

www.montfortanen.nl

Inhoud

1.	Inhoudsopgave	
2.	Vastentijd	Peter Denneman
4.	Drie beproevingen	Peter Denneman
5.	Nieuws uit de Vice-Provincie	Monique Heijman
9.	Evangelisatie en moderniteit	Battista Cortinovis
14.	Uit de Wereldwijde Congregatie	
19.	Giftcommissie jaarverslag 2022	Monique Heijman
24.	Wijzigingen en rectificaties	
25.	Onze overledenen	
26.	Karmel en Montfortanen	Brian Hefferman
33.	Montfortkapel en Brasserie	Theo van der Geest
34.	De weg naar Pasen	Kris Gelaude
35.	Veertigdagencyclus Montfortkerk	Frans Maas
38.	Tochtgenoten	Kris Gelaude
39.	Honorering assistenties 2023	KNR

Vastentijd

Veertig dagen vasten, beginnend op Aswoensdag. Een tijd om 'nee' te leren zeggen. 'Nee' zeggen tegen je buik, tegen signalen van trek. 'Nee' zeggen tegen jezelf om 'ja' te kunnen zeggen tegen anderen, tegen de Ander, tegen God. Veertig dagen vasten. Tijd van stil worden, zwijgen. Zwijgen is loslaten. Het loslaten van gedachten die gaan en komen, mij voorhouden wat ik moet doen, wie ik behoort te zijn. Zwijgen is me daardoor niet in beslag laten nemen, niet laten beangstigen. Stilte én vasten horen bij elkaar. Ze confronteren ons met eigen naaktheid. Zij nemen het masker weg waarachter onze eigenlijke wensen en gedachten schuilgaan. In de stilte zijn we vrij van ruis en horen de stem van ons hart. Het vasten maakt ons in dit alles nog kwetsbaarder.

Er is niets om eigen leegte mee vol te stoppen en opkomende begeerte en behoefte te verdringen. Meedogenloos worden we geconfronteerd met wat in ons vecht om de heerschappij. In het zwijgen gaat het uiteindelijk om innerlijke troonsafstand. Wie bezet de troon: God of ik? De verleiding blijft om me groter, machtiger, verhevener te voelen en voor te doen. Niemand ontkomt daaraan. Het is de slang waarover Genesis vertelt, die als een tegenkracht, tweesplijter, duivel, ook in mij z'n kop opsteekt. Naast God is ook de duivel, als tegenkracht van God, in mij aanwezig. Ik heb er weet van als ik merk dat mijn oordeel niet zaligmakend is, als mijn kennis van goed en kwaad niet altijd geldend is en ik moet terugkomen op een eerder oordeel. Daarover kun je treuren en je schuldig voelen, maar hoort dat ook niet bij ons menszijn? Wij zijn niet gelijk aan God, we hebben niet de alles overziende kennis, de kennis van goed en kwaad, vertelt Genesis. Erkenning van onvolmaaktheid, broosheid, én weet hebben van de innerlijke, onuitputtelijke bron van levenskracht, maken ons zoals door God bedoeld.

Veertigdaagse vastentijd. Ik hoop, wens en bid dat in momenten van stilte ons zicht wordt gezuiverd, onze ziel wordt schoongemaakt en de stem van God te horen is.

Peter Denneman smm

Drie beproevingen

Jezus verblijft en vast veertig dagen en nachten in de woestijn. Dat vertelt ons de evangelist Matteüs. Dan komt de duivel als de beproever naar Hem toe, om van stenen brood te maken; van het dak van de tempel te springen; te buigen voor macht en hebzucht.

Van stenen brood maken...

versta ik als: opgaan in het materiële, je hoofd vol met wat gekocht zou kunnen worden, niet kunnen leven zonder amusement, je mee laten drijven op de golven van herrie en vermaak en niet tegen stilte kunnen... *'De mens zal niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God komt,'* antwoordt Jezus op deze beproeving.

Van het dak van de tempel springen...

versta ik als: onverantwoorde risico's nemen, zoals teveel drinken of te hard rijden; beperkingen niet accepteren, want je kunt niet alles wat je wilt, omdat geld ontbreekt of je leefomstandigheden het niet toelaten; signalen van eigen lichaam als pijn, vermoeidheid negeren; jezelf hoger achten dan wie ook; God en mens op één lijn stellen... *'U zult de Heer uw God niet op de proef stellen,'* is wat Jezus op deze beproeving antwoordt.

Buigen voor macht en hebzucht... is: neerknielen voor geld; je overgeven aan wat lusten en begeerten bevredigt; je laten leiden door machtsverhoudingen in communiteit, congregatie; een knieval maken voor de macht... Jezus antwoordt: *'De Heer uw God zult u aanbidden en Hem alleen dienen'.*

Peter Denneman smm

Nieuws uit de Vice-Provincie

Lei Louis had eind 2022 last van een longontsteking. De locatiemanager van Zorgcentrum 'Op den Toren' in Nuth, gaf toen aan dat er een plekje vrij was voor broeder Lei, maar er werd vooralsnog besloten dat Lei zo lang mogelijk in Vroenhof blijft wonen. Er zullen onderzoeken plaatsvinden om te kunnen bepalen wanneer het moment van verhuizing is aangebroken. Hopelijk is dat moment nog ver weg, want Lei zorgt dagelijks voor vrolijke reuring in de gemeenschap met zijn verhalen over met name de varkens.

Helaas is hij in de vroege ochtend van 17 januari jl. zelfstandig opgestaan en naar beneden gegaan. Hierbij is Lei ten val gekomen en liep hij een flinke hoofdwond op. Hij lag op zijn arm met de nood-knop en kon deze daardoor niet indrukken, maar waarschijnlijk is hij zelfs enige tijd buiten bewustzijn geweest. Overste Piet Derckx werd op een gegeven moment wakker van geschreeuw. Met de ambulance werd broeder Lei naar het ziekenhuis gebracht om nagekeken te worden, inclusief een MRI-scan van zijn hoofd. De schade bleef gelukkig beperkt tot de hoofdwond en hij had niks gebroken. Zijn 'slechte' been deed veel pijn en zijn hoofdwond, een flinke jaap, werd gehecht.

Zijn ongelukkige val heeft ertoe geleid dat hij, eerder dan de montfortanen gedacht en gehoopt hadden, ondergebracht moest worden in Zorgcentrum 'Op den Toren' waar hij de juiste zorg kan ontvangen. Broeder Lei wordt gemist in de community.

Pierre Robertz is na lange tijd weer eens op bezoek gekomen bij zijn confraters in Vroenhof. Aanleiding was de komst van de notaris in verband met de ondertekening van de opgestelde levenstestamenten voor de confraters. Pierre heeft een nacht in Vroenhof gelogeed en vond zijn kamer ruim en prettig. Ondanks zijn hoge leeftijd wil hij nog niet van Doorn naar Vroenhof verhuizen, omdat hij mantelzorger is voor zijn zus en dat ook zo lang mogelijk wil blijven.

Het lopen gaat *Jan Bos* steeds slechter af en hij gebruikt geen hulpmiddelen. Hopelijk komt het niet tot een val met verstrekende gevolgen, zoals bij broeder Lei gebeurd is.

De zus en zwager van *Jacques Hoedemakers* zullen verhuizen naar een verzorgingstehuis en hebben vanaf dan minder tijd om Jacques met allerlei zaken te helpen. Jacques vond de kamers in Vroenhof zeer aangenaam en hij overweegt om t.z.t. wellicht zijn intrek in Vroenhof te nemen. Voor de familie zou het een geruststellende gedachte zijn te weten dat Jacques goed verzorgd wordt als zij dit vanuit het verzorgingstehuis niet meer kunnen.

In Genhout liep de huur van de pastorie aan de montfortanen op 31 december 2022 af. Het erfgoed zal naar een andere locatie gebracht, danwel opgeruimd moeten worden. Begrijpelijkerwijs is acceptatie daarvan voor met name *John van Oss* moeilijk. Het zijn veelal door hem verzamelde stukken of voor de montfortanen ontvangen geschenken. De belangrijkste montfortaanse stukken zijn reeds eerder in veiligheid gesteld.

tolkkosten Generaal Kapittel 2023

De vraag vanuit het Generaal Bestuur was of de Nederlandse Vice-Provincie de kosten van de tolk Nederlands tijdens het drie weken durende Generaal Kapittel in mei 2023 op zich wil nemen. Het grote voordeel van de aanwezigheid van een tolk Nederlands is bij de CGE van mei 2022 reeds gebleken. Hierdoor wordt de overste in de gelegenheid gesteld direct deel te nemen aan de lopende gespreksonderwerpen en discussies, wat eerder door de taalbarrière niet altijd mogelijk was. Het bestuur staat hier welwillend tegenover.

350e geboortejaar van Louis Marie Grignion de Montfort

'Let us bless the Lord forever in his kindness'

(Father de Montfort, C52, 1)

Op 31 januari 2023 vierden de drie congregaties (Dochters der Wijsheid, Broeders van Sint-Gabriël en de missionarissen van Montfort: de Montfortanen) het 350-jarig jubileum van het geboortejaar van Louis Marie Grignion de Montfort. Louis Grignion, later de heilige Louis Marie Grignion de Montfort, werd geboren op 31 januari 1673 in Montfort-sur-Meu in Frankrijk.

Deze grote missionaris en geestelijk leraar is de patroonheilige van de centrale parochie van het decanaat van Brocéliande (Frankrijk). Veel seculiere- en lekeninstituten leven van zijn spiritualiteit. In de gemeenschap Vroenhof kwamen de Nederlandse montfortanen samen voor een feestelijke Eucharistieviering. Voorafgaand aan de viering werd een door Charles Leta gemaakte compilatie getoond van interviews met confraters die vertellen wat Montfort voor hen betekent. De viering van de 350ste verjaardag van de geboorte van Montfort zal binnen de wereldwijde congregatie het gehele jubileumjaar voortduren in de vorm van verschillende feestelijke evenementen. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.montfortanen.nl en/of www.montfortian.info.

Documentaire 'Meneer Pastoor' op NPO2

De film over John van Oss wordt op 30 maart om 22:18 uur op NPO2 uitgezonden. Op donderdag 16 maart om 19:30 uur is de officiële première in Filmtheater Lumière in Maastricht. Er zijn 50 kaartjes beschikbaar voor de montfortanen. Graag aanmelden bij het provinciaal.

afgevaardigden Generaal Kapittel mei 2023

De stemronde onder de confraters heeft uitgewezen dat naast Peter Denneman ook Charles Leta namens Nederland als afgevaardigde aan het Generaal Kapittel zal deelnemen. Charles heeft geaccepteerd. Als reserve afgevaardigde werd John van Oss genoteerd.

Monique Heijman

Evangelisatie en moderniteit

Pater Battista Cortinovis smm is op bijna 80-jarige leeftijd nog steeds een dynamische directeur van 'Apostelo di Maria' in Italië, een montfortaans mariaal en missionair tijdschrift dat opvalt door zijn internationale reikwijdte en zijn aandacht voor thema's van de moderniteit. Onlangs publiceerde hij onderstaand artikel over de nieuwe evangelisatie in Europa en dit kan interessant zijn voor ons nadenken overal in onze wereld.

Jos Van den Bergh smm (B)

“Trek heel de wereld rond en maak aan heel de schepping het goede nieuws bekend” (Marcus 16:15). Dit is de missie die Jezus aan zijn apostelen toevertrouwt. Als om de moeilijkheden van een dergelijk project te onderstrepen, zei Jezus zelf ooit: “Als de Mensenzoon komt, zal hij dan geloof vinden op aarde? (Lukas 18.8).

Tegenwoordig lijkt het voor sommigen moeilijk om een positief antwoord op deze vraag te geven. Statistieken en sociologisch onderzoek laten een neergang en vrijwel verdwijning zien van religieuze praktijken, binnen een klimaat dat wordt getekend door secularisatie, neutraliteit, atheïsme, of op zijn minst door religieuze onverschilligheid. En ze schuiven de schuld in de schoenen van ideologieën die vijandig staan tegenover religie.

Geconfronteerd met dit fenomeen zijn er mensen die denken dat ze moeten vechten voor de herbevestiging van het evangelie, in de overtuiging dat het een tijdelijke en overkomelijke crisis is, met de bedoeling om Christus weer in het middelpunt van het leven en de moderne cultuur te plaatsen. En anderen beschouwen daarentegen het proces van secularisatie als onomkeerbaar waarbij ze het niet nodig vinden om daartegenover een houding van veroordeling en afwijzing aan te nemen, maar wel een openheid te kweken voor onderscheiding en aandacht voor de tekenen van de tijd.

Vanaf de Tweede Wereldoorlog waren er ingrijpende culturele, economische en sociale veranderingen in de Europese en Noord-Amerikaanse samenleving die tot ontkerstening hebben geleid: de explosie van communicatiemiddelen en wetenschappelijke technologie, de verstedelijking, de veranderingen in de arbeidsomstandigheden, meer verspreiding van welzijn, consumentisme.

In het dagelijks leven van mensen hebben ingrijpende veranderingen plaatsgevonden, zozeer zelfs dat hun relatie met God is veranderd.

Om in zo'n context het evangelie te blijven verkondigen, is een mentaliteitsverandering nodig. Tijdens het proces waarbij veel mensen de kerk verlieten, vooral jonge mensen, is binnen de instellingen van de kerk vaak een soort bevooroordeelde afsluiting van de moderniteit sterker geworden.

Onterecht, want zelfs in de moderniteit is het mogelijk om christelijke gemeenschappen op te bouwen die in staat zijn om de evangelische boodschap na te leven en die, vanuit de nederigheid van het Woord van God, het hart van de moderne mens kunnen binnendringen, getuigend dat de christelijke waarden ten volle kunnen worden beleefd zelfs in een complexe en technisch geavanceerde samenleving. Het gaat erom te leren dicht bij de mensen te staan in de verschillende situaties van het leven, naar het voorbeeld van Jezus die de twee leerlingen naar Emmaüs vergezelt: “Terwijl ze zo met elkaar in gesprek waren, kwam Jezus zelf naar hen toe en liep met hen mee” (Lc 24,15).

De kerk van Europa bevindt zich in een voorhoedepositie, omdat de sociaal-culturele en economische veranderingen die de religieuze crisis hebben veroorzaakt, zich vroeg of laat ook zullen verspreiden naar andere landen van de wereld en hun kerken zullen worden geconfronteerd met de uitdaging van evangelieverkondiging in ontkerstende samenlevingen. Dit is de afgelopen jaren al waargenomen in Oost-Europese landen, waar hetzelfde fenomeen zich vandaag de dag voordoet.

De betekenis die moet worden gegeven aan de uitdrukking "nieuwe evangelisatie": méér dan het evangelie "opnieuw" verkondigen en zoals altijd al, gaat het erom het evangelie "op een nieuwe manier" te verkondigen. Daarbij zijn de inhoud of basis van de boodschap altijd dezelfde, maar hun inculturatie is verschillend.

Dit vraagt om een onderscheiding in de Geest, om een interpretatie van de tekenen van de tijd die variëren en die een nieuwe lezing en een nieuwe taal vereisen, om te eindigen in evangelisch getuigenis, waar we altijd toe willen komen.

“De tweede evangelisatie van Europa moet nieuw zijn, in de zin van een radicaal *vernieuwde* evangelisatie ten opzichte van wat de eerste was, [omdat] ze plaatsvindt in een *post-christelijke* situatie en in een cultureel klimaat dat totaal verschilt van dat waarin de eerste evangelisatie werd geïmplementeerd en vereist daarom andere methoden en middelen dan die welke in het verleden werden gebruikt” (Civiltà Cattolica, IV, 1991, pp. 325ev).

In de nieuwe evangelisatie moet ervoor gezorgd worden dat de inhoud op een meer essentiële manier wordt gepresenteerd, ontdaan van de verpakking die hun eenvoud en doeltreffendheid verstikken. Met meer optimisme, vreugde en sereniteit; met meer positiviteit tegenover de moderniteit, maar niet naïef tegenover de machten van het kwaad. Met meer aandacht voor de concrete behoeften van zoekers naar geloof en minder voorverpakte oplossingen. Jezus genas de zieken, bevrijdde mensen van schuldgevoelens, moedigde mensen aan te vertrouwen in het leven, hij ondersteunde goede aspiraties. Evangelisatie moet deze kracht van het goede herontdekken. Keer terug naar Jezus van Nazareth, die met wijsheid uit het hart tot de menigte sprak. En iedereen luisterde met bewondering naar hem en volgde hem.

We moeten rekening houden met de evolutie in de manieren waarop we het geloof beleven, met minder fysieke aanwezigheid en meer participatie van op afstand. Feesten en religieuze debatten die via de media in huis komen, kranten lezen om meer te weten te komen over het leven van de kerk, lezingen om de gegevens van het geloof en de moraal te verdiepen, sociale berichten die reacties op vreugdevolle of droevige gebeurtenissen in de kerk inschatten. De moderniteit aanvaardt andere manieren van leven en relaties beleven dan in het verleden. Een stem om naar te luisteren en te ondersteunen, ook in de manier van leven en het uiten van het geloof.

Zelfs op het niveau van de liturgie vraagt de stem van de moderniteit om de taal aan te passen, om de tekens en symbolen, woorden en liturgische gebaren te helpen begrijpen. Communicatiedeskundigen kunnen helpen om de beste oplossingen te vinden, zodat het christelijk geloof zich publiekelijk kan uiten in een authentieke belijdenis van evangelische waarden.

Battista Cortinovia smm (IT)
vertaling: Jos Van den Bergh smm (B)

Uit de Wereldwijde Congregatie

Nieuw bestuur Italiaanse Provincie

Op 5 januari 2023, is tijdens het Provinciaal Kapittel in aanwezigheid van Generaal-Overste, Luiz Stefani smm, Angelo Sorti smm tot Provinciaal-Overste gekozen.

Angelo Sorti smm

Twee van de vier bestuursleden zijn:

Luigi Colleoni smm

Gianangelo Maffioletti smm

Een nieuwe bisschop in Rennes, Frankrijk

Sinds 22 januari 2023 heeft het aartsbisdom Rennes, waar Montfort-sur-Meu is gevestigd, een nieuwe hulpbisschop. Aartsbisschop Mgr. Pierre d'Ornellas zat in de kathedraal van Rennes de bisschopswijding voor van Jean BONDU, een priester uit het bisdom Luçon, waar Saint Laurent-sur-Sèvre ligt. Aan het einde van de viering sprak de nieuwe bisschop over Montfort in deze termen:

"God alleen. Aan het einde van deze viering ontvangt u een souvenirafbeelding, een bladwijzer, die het beeld van Saint Louis-Marie Grignion de Montfort reproduceert, vereerd icoon in de kerk van Montfort-sur-Meu. Deze grote Bretonse heilige, die stierf in de Vendée, verenigde de twee bisdommen Rennes en Luçon. Ik wil met dit beeld hulde brengen aan de parochie van Montfort-sur-Meu.

Moge het charisma van Saint Louis-Marie ons in geloof, naastenliefde en hoop voortleven. Saint Louis-Marie rust in Saint Laurent-sur-Sèvre met twee geschreven woorden op zijn graf: "God Alleen".

Ja, alles is verborgen in God, of beter gezegd, alles wordt in Hem alleen herboren. Grignon de Montfort predikte een terugkeer naar ons Doopsel, zodat christenen vanaf deze geboorte in God leven, zodat zij de liefde herontdekken waarmee zij persoonlijk gekozen zijn, zodat zij door Maria naar Jezus geleid kunnen worden. God alleen. Het motto dat ik heb gekozen "Allen zijn van u, en u bent van Christus, en Christus is van God" (vgl. 1 Co 3,22-23) komt overeen met de spiritualiteit van Montfort:

alles is van jou in deze prachtige vrijheid die ons aan Christus bindt, een ware vrijheid waarin God ons liefde heeft geboden, waarin Hij ons aan elkaar aanbiedt. Maar we vergeten te vaak, te snel dat we alleen bij onszelf horen omdat God ons vasthoudt in zijn liefde en in zijn leven.

Zoals Maurice Zundel, een van mijn favoriete auteurs, schreef: *"God is geen intuïtie, maar een ontdekking". Laten we ons ten doel stellen bij Christus te horen en ook, door Hem, bij God te horen; we winnen het leven".*

Marco Pasinato smm (IT)

Nieuw bestuur Generale Delegatie Peru-Brazil

Op 26 januari 2023 heeft Generaal-Overste, Luiz Stefani smm, met instemming van zijn bestuur, José Angel Julcahuanca Pariatón smm voor een 2e termijn benoemd tot overste

José Angel Julcahuanca Pariatón smm

en daarnaast werden vier bestuursleden benoemd:

Jesu Doss Rayappan smm

Luis Salvador Avila smm

Jesús L. Cucho Puchuri smm

Adner Viena Inuma smm

Giftencommissie Jaarverslag 2022

In 2022 vergaderde de Giftencommissie in de samenstelling: Theo van der Geest (voorzitter), Piet Derckx en Jacques Maas (commissieleden) in Vroenhof op 10 maart, 9 juni, 22 september en 7 december. Veel aanvragen die werden ontvangen hadden te maken met de nasleep van Covid-19, droogte, hongersnood en met de oorlog in Rusland en Oekraïne. Wereldwijd zijn veel extra middelen nodig om te kunnen voorzien in levensonderhoud, schoon drinkwater, zonne-energie, gezondheid en scholing. Waar mogelijk werd een bijdrage gegeven.

In totaal kwamen er 82 aanvragen binnen, hetzelfde aantal als in 2021.

Wederom bleek dat meerdere stichtingen een te groot deel van de inkomsten aan fondsenwerving besteden. Hier wordt nog steeds kritisch op beoordeeld, daar de voorkeur van de Giftencommissie met name uitgaat naar beginnende, kleinschalige projecten.

De meeste verzoeken kwamen van stichtingen die actief zijn in Afrika (45), gevolgd door Azië (19), Europa (10), Amerika (5) en dit keer ook universeel wereldwijd Unicef, Kerk in Nood en Het Nederlandse Rode Kruis (3).

Gehonoreerd werden 56 aanvragen, 12 meer dan in 2021.

Afgewezen werden 25 aanvragen. Reden hiervoor kan zijn dat het project niet past binnen de doelstellingen van de Giftencommissie, de aanvragen structureel dreigen te worden, een te hoog percentage bestemd is voor fondsenwerving, overheadkosten etc.

Verzoeken van montfortanen in 2022:

Via Charles Leta smm kwam een verzoek van pastoor Silvanus Silvester Heno uit Flores Indonesië voor een bijdrage ten behoeve van de renovatie van de badkamer, wc en terras van de pastorie in de parochie Santa Maria Penolong Abadi-Lawir in het Bisdom Ruteng, Dekenaat Borong.

Lonely Paul Machonga smm vroeg een bijdrage aan het studieproject voor kansloze studenten en minder bedeelde kinderen in Malawi.

Deze verzoeken werden beide gehonoreerd.

Behalve hulp in de nasleep van Covid-19 en de oorlog in Rusland en Oekraïne, werden toezeggingen gedaan voor projecten die te maken hadden met onderwijs, veilig drinkwater, micro kredieten, de bouw van een internaat voor Pygmeë kinderen en operaties van schisiskinderen.

Er werd bijvoorbeeld een bijdrage gegeven aan de Stg. Support Yayeme om in totaal zestien scholen in Senegal toegang te verschaffen tot stromend water, aanleg van toiletten en gelegenheid te creëren handen te wassen.

In de KNR-infobrief werd vermeld dat diverse kloosterordes mogelijkheid bieden geld te doneren voor vluchtelingen van de oorlog in Oekraïne. Via de Redemptoristen in Lviv, Oekraïne, werd een substantiële bijdrage gedaan.

Aan Dokters van de Wereld werd een groot bedrag gegeven voor medische noodhulp in Oekraïne en de grensgebieden voor o.a. medicijnen, medische benodigdheden en psychische zorg.

Stg. Ray of Light kon dankzij een gift 5.000 leeslampen op zonne-energie leveren aan een aantal scholen in Nigeria.

In Woloan, Noord-Sulawesi, wordt gebouwd aan een gezinsvervangend tehuis voor vijftwintig kinderen en jongvolwassenen door Viae Vitae uit Hillegom, in samenwerking met lokale partner Yamaru Indonesia.

Aan St. Micro Projects werd een bijdrage gegeven voor het project 'Preventie Moedersterfte': toegang tot betere gezondheidszorg voor zwangere vrouwen om het aantal weeskinderen in Burundi terug te dringen.

Stg. Noodhulp Filippijnen ontving een bijdrage om door middel van huisvesting, voeding, onderwijs en voldoende lichaamsbeweging de basis te leggen om kinderen te laten opgroeien tot gezonde, verantwoordelijke en goed opgeleide jonge mensen, die op termijn een zelfstandig bestaan kunnen opbouwen en in hun eigen onderhoud kunnen voorzien.

People du Monde ontving ondersteuning voor het planmatig bereiken van voedselzekerheid en economische zelfredzaamheid voor jongeren met een problematische achtergrond in een kindertehuis in Benin.

Aan Stg. Oral Health Foundation Rwanda werd bijgedragen voor tandheelkundige hulp voor de arme plattelandsbevolking en het geven van voorlichting aan kinderen in Rwanda.

Er werd een gift gedaan aan Stg. Samen voor Gambia voor verbetering van zorgvervoer en medische apparatuur voor moeder en kind.

In Kaapstad wordt door Stg. Yabonga Nederland empowerment training gegeven aan township jongeren, deels gefinancierd door de bijdrage van de Giftcommissie.

Een kleine greep uit de veelvoud van aanvragen in 2022. Het blijft verrassend te zien hoeveel vrijwilligers actief zijn voor de diverse goede doelen. Er wordt met grote inzet gewerkt om de helpende hand te bieden in het leven van velen, waar ook ter wereld. Het is zeer bevredigend om als Giftcommissie iets te kunnen betekenen voor medemensen in nood.

Monique Heijman

Wijzigingen en rectificaties

Nieuw adres voor broeder Lei Louis (voorheen Vroenhof):

Zorgcentrum 'Op den Toren'
Afdeling Smaragd (zijn definitieve kamer-
nummer is nog niet bekend)
Valkenburgerweg 67
6361 EB Nuth

Nieuw e-mailadres voor
Theo van der Geest:

Het KPN e-mailadres van Theo is
komen te vervallen.
Voortaan kunt u mailen naar:
thesprit45@gmail.com

Rectificatie adres Rayappa Joseph in Duitsland:

In de communicanda 2023 van de Nederlandse Vice-Provincie is
een foutje geslopen in het adres van Rayappa Joseph.

Het adres dient te zijn:

Hauptstrasse 9
53804 Much
Duitsland

Rectificatie geboortedatum Nico van Etten:

Dit dient te zijn 20 december 1937 in plaats van 2 december.

Onze overledenen

In Marillais (Frankrijk) overlijdt op 9 december 2022 *Maurice Piquard* smm. Hij werd 78 jaar en was 57 jaar montfortaan.

Herman Schoffeleers, zwager van Jacques Hoedemakers smm, is op 31 december 2022 op 77-jarige leeftijd overleden.

Op 11 januari 2023 overlijdt zuster *Marcelline* (Cornelia Adriana Maria van de Ven) van de Franciscanessen in Oirschot. Zij was ruim 65 jaar zuster, waarvan twaalf jaar Provinciaal Overste en acht jaar lid van de Raad van Toezicht. Zij is 86 jaar geworden.

Jo Stevens, oud montfortaan en broer van Peter Stevens smm, overlijdt na een ziekbed op 13 januari 2023 in de leeftijd van 84 jaar.

Jo heeft zelf onderstaande tekst geschreven voor zijn uitvaart:

“Misschien denk je nu:

Ik had je zo graag nog willen bereiken. Ik had je willen vragen: wat was het dan toch wat je zo bezig hield?

Ik had je nog willen spreken. Nog eenmaal.

Maar misschien was dit afscheid dan nog zwaarder geworden.

Je kan een kind wel uit een oorlog halen, maar de oorlog uit een kind halen zal je nooit echt lukken.

Zo heb ik het gevoeld. Jaar in jaar uit, dag in dag uit.

Als oorlogskind van een super kwetsbare getraumatiseerde moeder, waar ik heel veel van hield.

*Op Google vond ik wat ik allang wist:
ook ik moest het doen met mijn “hoog-gevoeligheid”.
Soms door anderen begrepen, maar ook heel vaak niet.
Deze pijn verdragen was mijn levensles.*

Op 27 januari 2023 is op 92-jarige leeftijd Jacques van Oss, broer van John van Oss smm, overleden.

Karmel en Montfortanen in Nederland

bijeen geschreven uit: Brian Hefferman, Radicaal Kloosterleven
over: Ongeschoeide karmelietessen in de Nederlandse katholieke kerk,
1872-2020

Vooraf

Bij lezing van dit boek viel mij op, dat de montfortanen een vrij grote rol gespeeld hebben bij de vestiging van karmelietessenkloosters in Nederland en bij de pastorale zorg, spiritueel en liturgisch, voor de zusters in die kloosters. Ik heb uit dit boek bijna alle teksten geselecteerd waar montfortanen genoemd worden. Het gaat ook om een deel van onze geschiedenis. Montfortaanse kronieken en het boek ‘Montfortanen’ van Math Schoffeleers, worden soms als bron vermeld.

Theo van der Geest smm

Stichting Karmel Egmond a/d Hoef

Omdat het gebouw waarin de Karmel van Schiedam gehuisvest was niet zo solide was als nodig, gingen de zusters uitkijken naar een andere plek.

‘De oplossing diende zich aan in de persoon van de pastoor van Egmond a/d Hoef. Die kwam eind 1929 zijn zus in het klooster bezoeken, en tijdens een onderhoud met priorin Elisabeth van de heilige Drieëenheid vroeg hij om “vier zusters voor een stichting te Egmond”. Dat bracht haar op het plan om de Karmel als geheel te verplaatsen. Niet alleen bood nieuwbouw de kans om een “echte” karmel te bouwen, Egmond was tevens landelijker gelegen dan Schiedam, waar ze inkiijk van de burens hadden. Bovendien waren er in Egmond aan Zee *paters montfortanen*, en die bleken bereid het klooster te bedienen voor een aanzienlijk lager bedrag dan de dominicanen in Schiedam’. Dit plan is gerealiseerd, en in 1931 was de verhuizing afgerond.

Stichting Karmel Heilig Landstichting

Na eerst een overeenkomst te hebben getekend met de missionarissen van het Heilig Hart om een Karmel op hun terrein in Arnhem te stichten, deed zich kort daarna in de ogen van moeder Antoinette een betere kans voor. ‘Dat de Heilig Landstichting een ideale plek was voor een karmel was haar al eerder opgevallen. Het was er rustig, er was ruimte, de oprichter en bezieler van het park, pastoor Suys, was de komst van een karmel goedgezind en sinds 1922 was er een klooster van de *paters montfortanen* die geestelijke verzorging wilden verlenen. Bovendien was elke karmel een soort tegenwoordig stelling van de berg Karmel in Palestina, dus was het ook symbolisch gepast dat er een karmelklooster zou komen in het Nederlandse Heilig Land’.

De karmel zou gevestigd worden in een klooster, dat in 1923 was gebouwd. Dat was een ‘Juweltje van Oosterse bouwkunst, een witte droom op de bergen’, geheel aangepast aan de Palestijnse omgeving. In juni 1928 werd het slot ingesteld en was de karmel van de Allerheiligste Drieëenheid een feit.

Stichting Karmel Oirschot

‘Al sinds 1926 dacht men in de karmel van ’s-Hertogenbosch aan een nieuwe stichting, bijvoorbeeld in Nuland, Heerlen, Hilvarenbeek of Eindhoven, waar (Mgr.) Diepen graag een slotklooster wilde. Oirschot was van vanwege de geschiedenis van de “heilige Non” Margaretha Maria van de Engelen, stichteres van de eerste Oirschotse karmel in 1644, een uitgelezen kans, temeer omdat een kapel aldaar bediend zou kunnen worden door *paters montfortanen*. Die hadden in Oirschot hun grootseminarie, en (moeder) Antoinette had hen alvast gepolst’.

De Bossche karmel onderhield nauwe betrekkingen met de Oirschotse brouwersfamilie De Kroon: de biechtvader van het klooster was pastoor Jan de Kroon van de Bossche Sint-Pieterparochie, een oom van zuster Maria Margriet van de Engelen. Via de familie De Kroon lukte het in 1930, het huis waarin in 1644 de karmel gevestigd was, aan te kopen, en in mei 1931 kon het klooster van Sint Jozef worden ingezegend en het slot worden ingesteld.

Stichting missiekarmel Hafnarfjörður

Zoekend naar een plaats waar een ‘missiekarmel’ gesticht zou kunnen worden, kwam via-via als eerste Friesland in beeld. Een zus van moeder Josepha, vanaf 1930 priorin van de Bossche karmel, vestigde daar de aandacht op.

‘De kroniek verhaalt dat enkele zusters “reeds sedert jaren geheel bijzonder baden voor de bekeering van het Noorden”, en dat zij zich van fietstochten uit het verleden “die uitgebreide Friese missielanden herinnerden waar kerk noch kruis te vinden was”. Omdat daar echter geen priesters waren die de zusters konden begeleiden, ging dat niet door.

‘Een andere mogelijke bestemming voor een missiekarmel was het lutherse IJsland. De Nederlandse *paters montfortanen* hadden daar sinds het begin van de eeuw een missie die de bijzondere aandacht genoot van de prefect van de Congregatie voor de Voortplanting des Geloofs, de Nederlandse Willem kardinaal van Rossum. De *montfortanen* wilden daar graag een slotklooster, en van Rossum steunde dit voornemen’ (opgetekend uit de kroniek van Hafnarfjördur, en: Vefie Poels, “Tussen distels en doornen. De zware taak van Gerard Boots *smm* als missionaris in IJsland 1921- 1971”; zie ook: *Schoffeleers, Montfortanen*, 226-227).

Toen in 1933 een minderbroedersklooster in Drachten werd gesticht, kozen de zusters voor een stichting in die plaats. Desondanks bleef staan de poging van de *Nederlandse montfortanen* om een contemplatief klooster te stichten in IJsland. De *montfortanen* bedienden tevens de karmel van Egmond, en ook daar had de *provinciaal* het IJslandse plan te berde gebracht. ‘De Egmondse priorin Elisabeth was het idee (dus) niet vergeten, en in 1935 kwam de kwestie weer ter tafel, tijdens een nieuw bezoek van *provinciaal Jean Hupperts*. Enkele Egmondse zusters vonden het een onverantwoord avontuur’.

Ook het bisdom Haarlem en de vicaris-provinciaal van de ongeschoeide karmelieten toonden zich weinig enthousiast. 'Maar *Hupperts* trok naar Rome en verkreeg de steun van een Vlaamse definitior-protector van de ongeschoeide karmelieten, Raffaele Rossi, zelf ook uit de orde afkomstig'.

Onder hun invloed veranderde de e.g. vicaris-provinciaal begin 1937 van mening. Zr. Marie Louise, een van de tegenstanders in Egmond, overleed in 1936, en de nieuwe bisschop van Haarlem, Johannes Huibers (benoemd in 1935) vond het goed 'dat priorin Elisabeth, nog een andere zuster, en de vicaris-provinciaal in IJsland op bezoek gingen. De *montfortanen* schonken de zusters prompt een stuk grond in het kustplaatsje Hafnarfjörður ten zuiden van Reykjavik, en de IJslandse regering verleende toestemming voor de bouw van een klooster'.

Vanwege de perikelen in IJsland tijdens de Tweede Wereldoorlog liep de definitieve in gebruik neming van het daar al gebouwde klooster jaren vertraging op.

'In april 1946 arriveerden reeds twee Egmondse zusters en een Hollandse werkman in Reykjavik, in juni vertrokken de laatste (tijdelijke) bewoners uit het klooster, en tegen het einde van die maand kon de kleine gemeenschap voor het eerst in het gebouw trekken. In augustus en september 1946 arriveerden tenslotte Moeder Domenica en de andere zusters die voor IJsland bestemd waren. Op 29 september werd het slot ingesteld in de karmel van de Heilige Anna en de Onbevleete Ontvangenis, een initiatief van de *montfortanen*, gebouwd op de inspanning van moeder Elisabeth en haar twee medezusters, en bevolkt door Egmondse zusters.

[Stichting Lembang (Java) (toevoeging Theo v.d. Geest)
Vanuit de karmel van de Heilig Landstichting is in 1939 de karmel van Lembang, bij Bandung, op het eiland Java, gesticht. De montfortanen hadden aan die stichting geen aandeel, maar na vestiging van noviciaat en groot seminarie in Bandung, gingen confraters (Piet Derckx, Nico Schneiders en Wim Peeters) er met regelmaat voor in de vieringen].

Functioneren montfortanen in de karmel

‘De kapel was het hoofddomein van de rector, en veel priorinnen wilden dat graag zo houden. De Egmondse Moeder Elisabeth schreef in 1931 aan de bisschop dat ze om een bepaalde pater had gevraagd voor een retraite, maar dat de rector (montfortaan, TG) dat op eigen initiatief van hem overgenomen had, om “er bij de zusters wat meer in te komen”. Elisabeth zag dat helemaal niet zitten; allereerst hoorden de zusters de rector al voortdurend in de mis, hij had “geen bijzonder talent” voor retraites, en bovendien: “[De bedoeling van [Zijn Eerwaarde] [...] om zijn persoonlijke leiding, of beter invloed, op onze Zusters te doen gelden, lijkt me toch bezijden de Constituties”. Het lukte haar niet de rector “van het onredelijke zijner bemoeienissen te overtuigen”. De bisschop schakelde de *provinciaal van de montfortanen* in, die de rector waarschuwde zich voortaan aan zijn taakomschrijving te houden’.

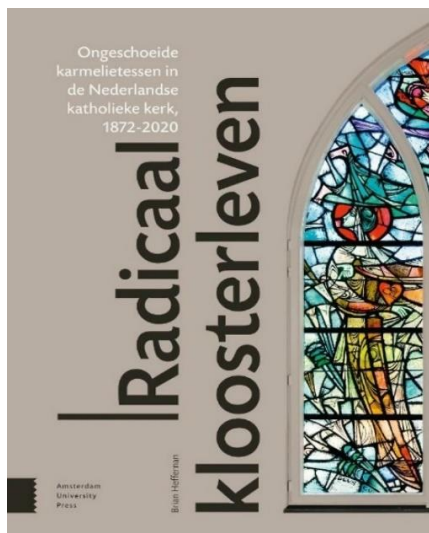
Karmel en Mariaslavernij in de geest van Montfort

‘In de Heilig Landstichting kwam de *provinciaal van de montfortanen* in 1933 de retraite preken: “alles beschouwd in verband met het Middelaarschap van Maria”.

De spiritualiteit van de Mariaslavernij was een belangrijk thema voor de *stichter van de montfortanen, Louis-Marie Grignion de Montfort*. De Mariaslavernij had overigens oude papieren in de karmel, want De Bérulle had ook een soortgelijke devotie aanbevolen... Ze speelde in het geestelijk leven van enkele zusters een rol’.

Einde karmel Hafnarfjörður

‘De IJslandse karmel, die nog uit acht zusters bestond en eigenlijk een B-karmel was, besloot in oktober 1982 zichzelf op te heffen. Het vertrek ging met de nodige moeilijkheden gepaard. De bisschop van Reykjavik, *de Nederlandse montfortaan Hendrik Frehen*, verzette zich tegen de voorgenomen verkoop van het klooster aan de gemeente Hafnarfjörður, maar zijn pogingen om een andere communititeit te vinden liepen voorsnog op niets uit. Na allerlei onderhandelingen was het bisdom toch bereid tot aankoop. In december werd tot een fusie met Drachten besloten’.

Montfortkapel en Brasserie

fotograaf: Kees Beekmans

De ‘Montfortkapel’ en ‘Brasserie Montfort’, gelegen op Landgoed Groot Bijstervelt in Oirschot, hebben per januari 2023 een nieuwe uitbater, Lievergoed Collectie (Klaas van Leengoed en Niek van Lieverloo).

In ‘Brasserie Montfort’ wordt de keuken verbouwd en de ruimte van de brasserie opnieuw ingericht, meer naar de smaak van de nieuwe uitbater, die ook uitbater is van kasteel Maurick in Vught. De naam van de kapel blijft in de nieuwe constellatie ‘Montfortkapel’, de naam van de brasserie wordt gewijzigd in: ‘Brasserie Jacob V’, naar baron Jacob Sweerts de Landas – 5^e in de generatie – en de laatste baron van de familie die kasteel Groot Bijstervelt heeft bewoond.

Theo van der Geest smm

De weg naar Pasen

‘Wanneer je vast
trek dan geen somber gezicht...
maar zelf je hoofd’ (Mt. 6, 16-17)

Laten wij daarom dan
de luiken van verstarde denkbeelden
wijd open zwaaien
zodat Gods scheppende geest
als frisse wind naar binnen waait.

Laten wij speuren
naar vezels die de ziel verharden
en ze ontwortelen
om minzaam en genadig om te gaan
met elke andere op onze weg.

Laten wij ons verheugen
over hoe leven telkens weer verschijnt
waar mensen zonder tellen
kracht en geestdrift
doorgeven en wekken.

En laten wij ook eigenhandig
een nieuwe orde brengen
in de wereld
zodat gerechtigheid voor velen
de weg bereidt die ons
naar Pasen leiden kan.

Kris Gelaude

Veertigdagencyclus Montfortkerk

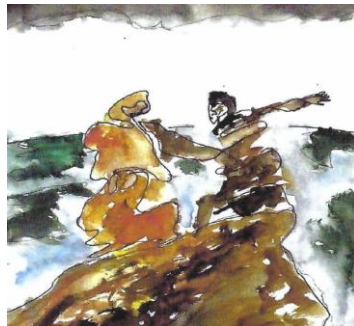
Mensen onderweg – dat is het thema van de nationale Vastenactie dit jaar. In onze zondagsvieringen op de verschillende locaties van onze parochie, waaronder de Montfortkerk, sluiten wij daarbij aan. Dat begint in onze kerken op de eerste zondag van de Vasten met een zelfde liturgie, die is voorbereid door een centrale groep van voorgangers. Bij het overleg over onze vastencyclus is het idee geopperd om als leidfactor van elke zondag een afbeelding te nemen, die aansluit bij het evangelie van de zondag en vergezeld gaat van een korte meditatieve tekst.

Het overkoepelend thema in deze vastentijd luidt:
mensen onderweg.

Dit thema heeft verbinding en een zekere dynamiek in zich. Daarom is ervoor gekozen de afzonderlijke zondagsliturgieën te thematiseren met werkwoorden, werkwoorden die de lijn van beide Schriftlezingen opnemen.

26 februari *Verleid worden en beslissen*
(Gen 2,7-9;3,1-7 en Mt 4,1-11)

Adam en Eva in het paradijs en Jezus in de woestijn maken vergelijkbare verleidingen mee, maar hun beslissende keuzes zijn verschillend.
Afbeelding David Hayward: Jezus beproefd op de woestijnrots.

5 maart *Geraakt worden en aarden*
(Gen 12, 1-4a en Mt 17, 1-9)

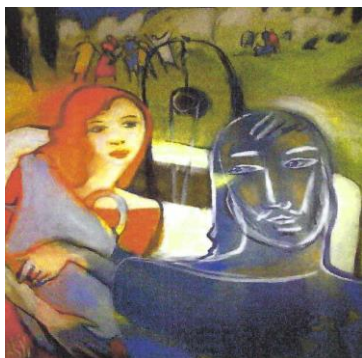
Abraham wordt geraakt door Gods belofte en de leerlingen door de glorie op de berg, maar ze moeten beiden op weg, vertrekken uit eigen land en afdalen naar de aardse realiteit.
Afbeelding Sieger Köder: Jezus' verheerlijking op de berg met drie leerlingen.

12 maart *Weifelen en vinden*
(Ex 17, 3-7 en Jo 4,5-42 of 5-15. 19b-26.39a.40-42)

De Israëlieten morren in de woestijn en vinden toch water uit de rots. De Samaritaanse weifelt over haar hele leven en vindt levengevend water bij de bron.

Afbeelding Patrice Delaby: Jezus en de vrouw bij de put.

19 maart *Laten aanraken*

(1 Sam 16, 1b.6-7.10-13a en Jo 9, 1-41 of 1.6-9.13-17.34-38)

De geringste der zonen, David, wordt gezalfd tot koning. De van jongs af aan blinde wordt aangeraakt door Jezus en ziet, en spreekt.

Afbeelding Brian Jekel: Jezus en de blindgeborene.

26 maart *Je laten wekken*

(Ez 37, 12-14 en Jo 11, 1-45 of 3-7.17.20-27.33b-45)

Ezechiëls vergezicht over gewekt worden uit het graf en Lazarus' opwekking uit de dood.

Afbeelding Anna Cuypers: Jezus wekt Lazarus ten leven.

Frans Maas

Tochtgenoten

God,

voortdurend zien wij
beelden van mensen
die slachtoffer geworden zijn
van onverschilligheid,
van misbruik, haat,
geweld en onrecht.

Laat ons toch niet vervallen
in blinde zelfgenoegzaamheid
of fatalisme.

Maar leer ons spreken
vanuit het diepste
van onze ziel,
als tochtgenoten
met waarachtige betrokkenheid.

En met de moed
om op tal van wijzen
geweld te bannen,
uit ons leven
en uit deze wereld.

Kris Gelaude

Honorering assistenties 2023

I. WISSELENDE ASSISTENTIES

a.	weekend-assistenties met regelmatige preekbeurt	€ 87
b.	zondags-assistenties met regelmatige preekbeurt	€ 56
c.	zondags-assistenties zonder preekbeurt	€ 25
d.	weekdagen	€ 21
e.	bezinningsdagen, vormingsdagen etc. per dag	€ 169
f.	conferenties of instructies per keer	€ 102
g.	assistenties bij huwelijks- en uitvaartdiensten zijn gelijk te stellen aan b. Inzake de eventuele voorbereiding op deze diensten wordt geadviseerd het onder punt f. vermelde tarief te hanteren.	

II. VASTE ASSISTENTIES

Voor persoonsgebonden assistenties welke een half jaar of langer duren – werkzaamheden niet beperkt blijvend tot liturgische diensten – gelden de navolgende (voorgestelde) richtbedragen:

- weekendassistenties: € 87 per weekend, verhoogd met een bedrag van € 1.366 op jaarbasis;
- zondagsassistenties: € 56 per zondag, verhoogd met een bedrag van € 684 op jaarbasis.

III. KILOMETER VERGOEDINGEN

Gemaakte reiskosten worden in het geval van autokosten vergoed met maximaal € 0,32 per kilometer; de reiskosten, gemaakt met het openbaar vervoer, worden op basis van de werkelijk gemaakte kosten vergoed. Fiscaal onbelaste reiskostenvergoeding is € 0,21 per kilometer.

KNR